អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

អៀង ធិរិទ្ធ ហៅ ភា

គោត្តនាម ៖ អៀង | **នាម** ៖ ធីរិទ្ធ

លេខសំណុំរឿង ៖ ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក-អជសដ

សវនាការសាធារណៈលើកក្រោយ ៖ ២៧ មិថុនា ២០១១

កាលបរិច្ឆេទនិងទីកន្លែងកំណើត ៖ ថ្ងៃទី១០ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៣២ នៅទីក្រុងភ្នំពេញ

ចាប់ខ្លួន ៖ ថ្ងៃទី១២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៧

មេធាវីការពារក្តី ៖ លោក ផាត់ ពៅស៊ាង (មេធាវីជាតិ) និងលោកស្រី ដាយអាណា អេលីស (Diana Ellis) (មេធាវីអន្តរជាតិ ជនជាតិអង់គ្លេស)

ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន	ត្រូវចោទប្រកាន់និងបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះពីបទ **ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ ការរំលោភបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវឆ្នាំ១៩៤៩ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ មនុស្សឃាត ការធ្វើទារុណកម្ម និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញខាងផ្នែកសាសនា** ដែលមានចែងក្នុងក្រមព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ១៩៥៦ និងមានចែងនិងផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា ៣(ថ្មី) មាត្រា៤, ៥, ៦, ២៩(ថ្មី) និងមាត្រា៣៩(ថ្មី) នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៤។ សវនាការបឋមនឹងចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃទី២៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១។
តួនាទីក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច

បទចោទប្រកាន់សំខាន់ៗ	អៀង ធីរិទ្ធ ត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាមានការទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ក្នុងការរៀបចំផែនការ សមគំនិត ជំរុញ និងបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ការប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មដូចខាងក្រោម៖ **ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ** ៖ មនុស្សឃាត ការសម្លាប់ផ្តាច់ពូជ ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ការធ្វើទារុណកម្ម ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញខាងផ្នែកនយោបាយនិងសាសនា និងអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងទៀត។ **ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍** ៖ ការសម្លាប់ក្រុមជនជាតិវៀតណាម។ **ការរំលោភបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវឆ្នាំ១៩៤៩៖** មនុស្សឃាតដោយចេតនា ការធ្វើទារុណកម្មឬការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ការបង្កដោយចេតនាឲ្យមានរបួសធ្ងន់ធ្ងរឬឲ្យមានការឈឺចាប់ដល់រូបរាងកាយឬសុខភាព ការដកហូតដោយចេតនាពីឈ្លើយសឹកឬជនស៊ីវិលនូវសិទ្ធិទទួលបានការកាត់ក្តីដោយយុត្តិធម៌ ការបង្ខាំងនិងការនិរទេសជនស៊ីវិលដោយខុសច្បាប់។ អៀង ធីរិទ្ធ ត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាមានការទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ក្នុងនាមជាថ្នាក់ដឹកនាំ ឬបានចេញបញ្ជារ ចំពោះការប្រព្រឹត្ត៖ **ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ** ៖ ចំពោះអំពីអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀតនិងការរើសអើងពូជសាសន៍។ អៀង ធីរិទ្ធ ក៏ត្រូវបានចោទប្រកាន់ថា មានការទទួលខុសត្រូវដោយប្រយោលក្នុងឧក្រិដ្ឋកម្មរួម ចំពោះការប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ និងការរំលោភបំពានធ្ងន់ធ្ងរលើអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវ។ ជាងនេះទៅទៀត អៀង ធីរិទ្ធ ជាប់ចោទពីបទមនុស្សឃាត ទារុណកម្ម និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញខាងផ្នែកសាសនា ក្រោមក្រមព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៥៦។

ប្រវត្តិរូបផ្ទាល់ខ្លួន

អៀង ធីរិទ្ធ បានបញ្ចប់ការសិក្សានៅវិទ្យាល័យស៊ីសុវត្ថិ ក្រុងភ្នំពេញ បន្ទាប់មកគាត់បានទៅសិក្សាផ្នែកអក្សរសាស្ត្រនៅសាកលវិទ្យាល័យ សបូន (Sorbonne) នៅប្រទេសបារាំង។ គាត់គឺជាស្ត្រីកម្ពុជាទីមួយដែលបានទទួលសញ្ញាប័ត្រផ្នែកអក្សរសាស្ត្រអង់គ្លេស។ អៀង ធីរិទ្ធ បានត្រឡប់មកកម្ពុជាវិញនៅឆ្នាំ១៩៥៧ និងបានធ្វើជាសាស្ត្រាចារ្យមុនពេលបង្កើតសាលាឯកជនបង្រៀនភាសាអង់គ្លេសមួយនៅឆ្នាំ១៩៦០។

នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍នៃបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ថ្ងៃទី៩ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៧៥ អៀង ធីរិទ្ធ ត្រូវបានតែងតាំងជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ចនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ អៀង ធិរិទ្ធ ត្រូវបានចោទថាបានធ្វើការជាមួយខ្មែរក្រហម រហូតដល់ពេលដែលស្វាមីរបស់គាត់ គឺលោក អៀង សារី បានទទួលការលើកលែងទោសពីព្រះមហាក្សត្រកម្ពុជានៅឆ្នាំ១៩៩៨។ គាត់និងប្តីបានមករស់នៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ រហូតដល់ពេលត្រូវប៉ូលិសចាប់ខ្លួន និងបញ្ជូនមកឃុំខ្លួននៅមន្ទីរឃុំឃាំងរបស់ អ.វ.ត.ក នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៧។

ប្រវត្តិនៃសំណុំរឿង	១២ វិច្ឆិកា ២០០៧	អៀង ធីរិទ្ធ ត្រូវចាប់និងឃុំខ្លួនក្រោមអំណាចរបស់នគរបាលយុត្តិធម៌
	១៤ វិច្ឆិកា ២០០៧	សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចេញដីកាសម្រេចឃុំខ្លួន អៀង ធីរិទ្ធ ជាបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំ
	៨ មករា ២០០៨	អៀង ធីរិទ្ធ ដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះប្រឆាំងនឹងដីកាឃុំខ្លួនគាត់ជាបណ្តោះអាសន្ន
	៩ កក្កដា ២០០៨	អង្គបុរេជំនុំជម្រះបដិសេធបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាឃុំខ្លួនគាត់ជាបណ្តោះអាសន្ន
	១០ វិច្ឆិកា ២០០៨	សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចេញដីកាសម្រេចពន្យារពេលឃុំខ្លួន អៀង ធីរិទ្ធ ជាបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំទៀត

	៩ ធ្នូ ២០០៨	អៀង ធីរិទ្ធ ដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ប្រឆាំងនឹងដីកាពន្យារពេលឃុំខ្លួនគាត់ជាបណ្តោះអាសន្ន
	១១ ឧសភា ២០០៩	អង្គបុរេជំនុំជម្រះបដិសេធបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាពន្យារពេលឃុំខ្លួនគាត់ជាបណ្តោះអាសន្ន
	១០ វិច្ឆិកា ២០០៩	សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចេញដីកាសម្រេចពន្យារពេលឃុំខ្លួន អៀង ធីរិទ្ធ ជាបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំទៀត
	៩ ធ្នូ ២០០៩	អៀង ធីរិទ្ធ ដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាពន្យារ ពេលឃុំខ្លួនគាត់ជាបណ្តោះអាសន្ន
	១៤ មករា ២០១០	សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចេញសេចក្តីជូនដំណឹងទៅ អៀង ធីរិទ្ធ អំពីការពិចារណារបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតក្នុងការ ធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ការស៊ើបអង្កេត
	៣០ មេសា ២០១០	អង្គបុរេជំនុំជម្រះបដិសេធបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាពន្យារពេលឃុំខ្លួនគាត់ជាបណ្តោះអាសន្ន
	១៩ កក្កដា ២០១០	សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបញ្ជូនឯកសារសំណុំរឿងទៅសហ ព្រះរាជអាជ្ញា ដើម្បីឲ្យសហព្រះរាជអាជ្ញារៀបចំសេចក្តី សន្និដ្ឋានស្ថាពរ
	១៦ សីហា ២០១០	សហព្រះរាជអាជ្ញាចេញសេចក្តីសន្និដ្ឋានស្ថាពរ និងលើក សំណើទៅសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតឲ្យចោទប្រកាន់ អៀង ធីរិទ្ធ និងបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ
	១៥ កញ្ញា ២០១០	សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចេញដីកាដំណោះស្រាយ ដោយចោទ ប្រកាន់ អៀង ធីរិទ្ធ និងបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ។ អៀង ធីរិទ្ធ ត្រូវបានបន្តឃុំខ្លួននៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងជាបណ្តោះអាសន្ន រហូតដល់ពេលដែលត្រូវនាំយកទៅជំនុំជម្រះនៅចំពោះមុខ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។

ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង

	១៨ តុលា ២០១០	អៀង ធីរិទ្ធ ដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់ទៅនឹងយុត្តាធិការនៃដីកាដំណោះស្រាយ
	១៣ មករា ២០១១	អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានបញ្ជាក់និងធ្វើវិសោធនកម្មដោយផ្នែកទៅលើបទចោទប្រកាន់ប្រឆាំងនឹង អៀង ធីរិទ្ធ ដែលមានចែងនៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយនិងសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ។ អៀង ធីរិទ្ធ ត្រូវបានបន្តឃុំខ្លួននៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងជាបណ្តោះអាសន្នរហូតដល់ពេលដែលត្រូវនាំយកទៅជំនុំជម្រះនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។
	២១ មករា ២០១១	អៀង ធីរិទ្ធ ដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទាមទារដោះលែងរូបគាត់ឲ្យនៅក្រៅឃុំ
	១៦ កុម្ភៈ ២០១១	អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបដិសេធសំណូមពរនៅក្រៅឃុំរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ

*ដីកា និងសេចក្តីសម្រេចទាំងនេះ និងផ្សេងៗទៀត សូមមើល:

http://www.eccc.gov.kh/document/court

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងសំណុំរឿងនេះរៀបចំដោយផ្នែកកិច្ចការសាធារណៈនៃ អ.វ.ត.ក ដើម្បីជាជំនួយដល់សាធារណជន ឲ្យមានការយល់ដឹងអំពីសំណុំរឿងនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក។ ឯកសារនេះពុំមែនជាឯកសារផ្លូវការផ្នែកច្បាប់ណាមួយនោះទេ បើទោះបីជាមានការខិតខំប្រឹងប្រែងអស់ពីលទ្ធភាពដើម្បីធានាដល់តម្លាភាពព័ត៌មានក៏ដោយ។

អាសយដ្ឋាន: ផ្លូវជាតិលេខ ៤ សង្កាត់ចោមចៅ ខ័ណ្ឌដង្កោ ប្រអប់សំបុត្រលេខ៧១
រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ទូរស័ព្ទ: (៨៥៥)២៣ ២១៩ ៨១៤
ទូរសារ: (៨៥៥) ២៣ ២១៩ ៨៤១
សារអេឡិកត្រូនិក: pas@eccc.gov.kh